

ОИЛА ВА ЈАТИЧАТ

ЖАССАМЫАТ

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

4
сон
23 — 29
январ
2003 йил

ХАР ҲАФТАНИНГ ПАЙШАНБА КУНЛАРИ СИЗНИНГ БЕГАРАЗ СУХБАТДОШИНГИЗ

Бир жойда яшаётган одамларнинг ўзаро алоқалари, оила муносабатлари дейсизми, кўни-кўшничилик дейсизми, куда-андачилик дейсизми — буларнинг барчаси фоят ўзига хос, сирли бир олам.

Ислом КАРИМОВ

ЯХШИЛИК УРУҒЛАРИНИ СОЧИБ

Самарқандлик Сайёра она Шарипованинг чорхада жойлашган ораста ва шинам хонадонида бўйлб, дилдан сұхбатлашдик. Сайёра она умр йўлдоши Каримбек ака билан тўрт ўғил ва икки кизни вояга етказиши. Бугун улар ҳам ота-оналаридек савоб ишларни амалга оширишадар.

- Дуо олган одам борки кам бўлган эмас. Отам раҳматли мени кўп дуо киларди. Жуда ёш, яъни 9 ёшимда онамдан айриганин. Оиласизда эса икки акам, бир укам ва отамга кучим етганича ғамхўрлик қилардим. Кирларни юшиб, овқат пиширадим. Отам рўзгор тутишга интилаётганинни кўриб кўзларида ёш билан менга баҳту-саодат, узок умр тиларди: "Униб ўғин юйим", болам. Ёшлигинг қандай ўтса-да, кексайганинда меҳру муҳаббатга йўғурилиб, иззату-икромда, эъзоҳда яшагин, иломийм!", - деб дуо қиларди.

Бугунги фаровон кунларимга шукр қилиб яшарканман, отамнинг сўзларини кўп эслайман, дейди онахон.

- Ёшлигимиз меҳнату, били-чақ ташвиши билан, кўз очиб-юмгунча ўтиб кетди. Сочларимга қирор кўнгандан бундек, қарасам, бир кучок набиралар куршовида ўтирибман-да.

Раҳматли отаси ҳам ҳаётлигига фарзандларимизнинг ишларини кузатаркан улардин кўнгли тўлганини айтарди. "Онаси, биз бехуда яшамади. Мана, болаларимиз эл орасида ўз ҳалол нонини, ўринни топиб яшашяпти. Баҳт дегани шу-да", деб кўяди. Рост. Инсон борки болам деб яшайди!

- Икки марта ҳаж сафарига отландим, - дейди, Сайёра она. Лекин соғлиғим олиса бориш имконини бермади. Оллоҳнинг

буоргани шу экан дедим. Савобли ишларни шу ерда қилишга аҳд килдим. Махалламиздаги мухтоҳ, ногиронлар ёрдам бераямиз. Бу гапларни айтаркан онахон янга ўшиб кўйди.

- Отаси раҳматлик бир гал қабристондан кимнидир дафн этиб қайтишгач, пенсияга чиққа ўша ерларни обод қилишини айтганди.

Аммо улгурмади. Тўсатдан вафот эти. Буни эса ўғилларим бажариши. "Панкоб" қабристони деворини янгилаши. Ўймакор устунни нақшинкор айвон куришиб шу ерга сув ҳам келтиришиб. Отасининг ниятини бажариши, ишқилиб.

Сайёра она маҳалла хотин-қизларининг янг яқин маслаҳаттўйи, кайвониси. Махалладошларининг яшаш шароитларини яхши билади. Ўзлари яшаётган маҳалланинг

озодалиги, оиласарнинг ахиллиги учун куйиб пишади.

Бир-биридан меҳнатсевар фарзандлар Иброҳим, Камол, Жамол, Улуғбек, Моҳтоб ва Гулноралар аввало наоларни, сўнг бирбирларини ва албатта маҳалладошларини хурмат килишади.

Яхшилик урги қанча кўп сочишса, шунча кўп қийғос уриб унади. Эзгулик дилларни офтобдек ёртишиҳам, Сайёра онанинг хонадонидан сочишган яхшилигига саҳоват уруплари Самарқандинг ҳар қулалига сочишланинг рост.

Мана шундай обод оиласарларни ташкил қиласди. Самарқандлик Сайёра Шарипованинг хонадонида униб-ўғсан фарзандлари яхшилик урги ни ўзлари яшаган жойларида сепиб яшамоқда. Ишонамизки, уларнинг фарзандлари ҳам бу ишларни давом эттириб яшайверадилар.

БАСИРА тайёрлади

"ОБОД МАҲАЛЛА ЙИЛИ" МИЗ

(Дилнома)

Кутдик сени тунлар бедор, "Обод маҳалла йили" миз. Кутганимиз кетмас бекор, "Обод маҳалла йили" миз!

Кулочини ёзгай кувонч, Бордир бизда катта ишонч, Таширифингдан биз баҳтиёри, "Обод маҳалла йили" миз.

Обод шаҳар, обод туман, Товланиши турли туман. Энг чиройли бизнинг диеър, "Обод маҳалла йили" миз!

Маҳаллага ошно омад, Оксоколлар тетик қомат. Кўпаядир боғу гулзор, "Обод маҳалла йили" миз.

Кишлоқлару маҳаллада, Ишлар гавжум шу паллада. Бунёдкорлик бизнинг шиор, "Обод маҳалла йили" миз.

Озод, обод бизнинг Ватан, Одамлари бир жон-бир тан. Бил: "Дил ба ёру даст ба кор", "Обод маҳалла йили" миз.

Биз сен билан, сен биз билан, Мадхинг кўшиқ айлар Тўлан. Бўлгай севинч бизларга ёр, "Обод маҳалла йили" миз.

Тўлан ҚУЗИБОЕВ,
С.Рахимов тумани,
Кора Қамиш даҳаси
"Табассум"
маҳалласи оқсоқоли

ЎЗБЕКИСТОН ВА РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИННИГ КЎРСАТУВЛАР ДАСТУРИ БОР

"ОИЛА ВА ЈАТИЧАТ" ГА КУТЛОВЛАР

йилдан газетанинг 16 лаётган табиблар билан сұхбатлар уюштирилса.

Оила мавзуси билан бир қаторда "Табобатнома" рукин ҳам кўпчилликда катта қизиқиши ўйотди. Истардимки, бу рукинда республикамизнинг турли қишлоқ ва шарларидан яшаб, беморларни самарали даво-

муҳим маҳсолани ўқишиади.

Маҳалла оқсоқоли эр-хотинни ўтқизиб қўйиб: "Хўш ўзима гап? Шунга шунчаликими, осмон узилиб ерга тушмабди-ку, арзимаган парсадан жанжал чиқариб, ҳали ажралшиб кетмоқчимисизлар, икки гўдакни тирик этиш қилиб-а? Йўқ, болаларини кўз ёши оқмасин. Фарзандингиз, "Онажон, бошқаларинг адаси бор, бизнинг адамиз қани", - деб зорланни юрмасин-

лар, омон бўлгурлар", - деб маҳалла оқсоқоли танбех беради. Шундан сўнг хотин: «Менинг ташлаб қўйған эрим ўйқ деса, ёр: «Менинг ҳам қўядиган хотиним ўйқ», деб яратиб олишади. Бу "Оила ва жамият" нинг оиласарвонлигига биргина мисол.

Мактаб ўкувчисидан тортиб 70-80 ўшга чиққан отаҳон-онаҳонлар ҳам бўш вақтларидан "Оила ва жамият" газетасини кўлдан газетасини кўлдан кўймай ўқишиади.

Юнус ТОЛИПОВ,
мехнат фахрийси

ОНГЛИ МУНОСАБАТДА БЎЛСАК...

Мактаб ҳовлиси уйимиздан яққол кўриниб туради. Кўпинча айвончамиздан турib жисмоний тарбия дарсини кузатиб ҳам ўтираман. Бир сўз билан айтганда, ўзимни шу мактаб хәтига сингиб кетгандек хис килиман. Кўшиларимизнинг кўчилиги ҳам шу мактабда ишлайди. Улар билан кўп мулокот килганим боис мактаб хәтидаги муаммолардан хабардор бўламан. Базан қаттиқ бахшасими ҳам. Балки, ҳар кимнинг камчилиги ўзига кўринимас, лекин сиртдан қаранганд буларнинг менга яққол кўриниши хурматли муаллимларимизнинг фикрига кўшилмаслигимга сабаб ҳам бўлади.

Масалан, ҳозир мактабдаги дарслар ачна муракаблашган. Буни ўзлаштириш болаларга ҳам осон эмас. Демак, дарсларни ўзлаштириш жараённида хатоларга йўл кўйишлари табиий. Лекин ача шу хотони синф ўқувчилари олдида бўрттириб кўрсашиб эса... ўқувчини хото килишадан кўриктиб кўяди. Ваҳоланни, ўртоқларининг олдида камситилиши болани тушунликка туширади. Ўқитувчининг: «Сен анча ҳаракат килгансан. Дуруст. Факат бир оз хотага йўл кўйгансан. Яна сан интилсанг, ҳаракат килсанг ўша хотони тақорламаслигинга ишонманам», - дейиши ўқувчига қанот багишлайди-ку. Бундай мумонала кандоқ яхши. Аксинча:

«Сен Фалонечкин, ҳеч одам бўлмайсан-да. Яна баҳоин «иққи». Ялков ва донгасасан. Елканнаги ковокни ишлатгин-да, бундак. Ота-онанги ҳарикаб кел, масаланги гаплашил кўришим ке-

ди. Малъум бўлишича, боланинг муаллима холаси сабори экан, уни ўз холига кўйиди. Керак бўлганда ўз маслаҳатларини бераби ҳам турибди. Жиянига худди ўз тенгидек мумонала кипар экан. Бу эса болада ўзига ҳос ишонч пайдо килибди. Демак, ўғилми, қизми ота-онаси истаган даражада истебодли бўлмаслиги мумкин. Хўш! Нима бўлти? Таникли амандорнинг ўғли одий ишчи, тадбиркор ёки хайдовчи бўлиши айб эканми?

Буларни айтишдан мақсад, афсуски шундай отаналар орамизда кўп. Ва улар ҳеч қачон фарзандларининг дунёкашларни фикри билан кизиқшашмайди. Уларнинг истебоди

сиз истаган соҳа эмас, балки ўзлари танлаган соҳалари бўйича намоён бўлиши мумкинку, ахир.

Мени ўлантиридаган яна бир масалас. Фарзандингиз дарс қиласатдан бўлар-бўлмасига тергайверманг. Дарс қиласатими, жуда яхши. Истаса, ётиб ўқисин китобини, ўқиётуб конфет ҳам шимисин, майли мусикани кўйиб кўйисин. Агар ҳар қандай шовсунин машгулигига халал берса ўзи ҳам буни истайди.

Айтишларича, Балзак дунёга танилган асарларини ёзгаттанинг оёкларини тогорадаги сувга солиб, олма еб ўтирарад. Достоевский тарабида ўзигина шоударни айтиса, ўзига келди. Телевизор кўриш, магнитофон эшиятини тақлияди. Инглиз тил ўқитувчи сиз келиб тил ўнганиша ундаиди. Ким ўйига келса ўғлининг ношудигини айтди изза килгана-килган. Хатто, телефонда ўғлининг уларни шарманда қиласатни дугоналарига айтди, шикоят қиласаверганини эшиштавериши боланинг тоқатини том килиб ўздан кетиб қолишига мажбур бўлди.

Кейинчалик эшиштаса, олис шахарга бориб ҳоласинида яшаган ўша бора Политехника олийгоҳини мұваффакиятли тугаллаб, хорижга ўшишга ҳам кетибди. Аммо қиласатни том килиб ҳолишига бориб қолишида, дейишишган. Боланинг қандай инсонлиги в уоязга етганда маълум бўлади. Катталарнинг бир оз сабри бўлиши эса кўп нарсани ҳал килади.

Б. АКРАМОВА

Тарбия соати

Кейинчалик эшиштаса, олис шахарга бориб қолишида, дейишишган. Боланинг қандай инсонлиги в уоязга етганда маълум бўлади. Катталарнинг бир оз сабри бўлиши эса кўп нарсани ҳал килади.

АЁЛНИНГ СИРЛИ ДУНЁСИ

Одамларнинг юрадиган йўлидан тиканни (халақит берувчи нарсани) олиб ташлаган кишининг ўтган ва кейинги гунохларини Аллоҳ мағфират қиласин.

Хадис

(Боши ўтган сонларда.)

Одамларнинг ўзидан кўра Аллоҳ уларни кўпроқ авайлайди. У доим бизнинг кўнглимизга яхшиликларни солиб туради ва ўзимиз билмаган ҳолда кўплаб савоб ишларни адо этиб юрамиз: бирорни ранжитаслил учун гапни танлаб айтамиз; кимсанинг кўзига ботмаслик учун, ўёқ, ёғимизга қараб кўчага чиқамиз; одамларнинг кайфиятини кўтариш учун, дарвозамизинг тагини орасга килиб кўямиз. Инсонларнинг корига яраш бора-сида иккى тоифанинг - хунармандлар ва савдогарларнинг ҳам ўрни катта. Хунарманд билан савдогарларининг имони бор юрт баркарор бўлади деган гап бор. Кўлдан кетгунча эмас, одамларни рози килиш учун ихлос билан буюм ясанган хунарманднинг ҳабиби ҳам, табиби ҳам Аллоҳдир. Барака-ю, баҳт шунинг ўида! Савдогарлар манзилларга мол эмас, маърифат ва маданият ташийдилар. Назари тўқишигина бу хунарга кўл урса яхши. Ҳақиқий савдогарлар аввало дидли-халқнинг маънавий ѹқсалашини, саломатлигин ўйлаб мол танлайдиган, қасами инсоф ва доимо эҳсонли бўлганлар. Тарихимиздан маълумки, юрт учун кўплаб фойдаси текканлар шу тоифа вакилларидир.

Андижонда бутун умрини одамлар учун гўззалик яратишга сарфлаб бир улуг инсон - Солижон ака Мехмонов яшаб ўтди. У Хонободда йигирма йил ижроқўмга раис бўлди ва ҳалқни ялпи кўтариб, тошлоқ, тўқайзор бўлган бир жойни бу шаҳарга айлантириб кетди. Унинг шундай ўйтгилари бор эди: «Жамият тараққиёти бир жиҳатдан шахснинг кайфиятига боғлиқ, ўша нуқтани маҳкам ушлар керак. Бир куни газетада ўқиб колдим, Америка-када таназулга кетаётган корхонада таъриба ўтказибдилар. Яъни заводнинг бир бўлимини яхшилаб таъмирилаган эканлар, иш унумдорлиги кирқ фойизга кўйайибди. Аммо таажхубланарлиги шуки, ҳали хараблигига турган иккинчи бўлимда унумдорлик йигирма фойиз ортибди. Улардан: «Нега шу кунгача орқада қилиб, энди бундай натика эришдинглар», - дея сўрасалар: «Яъни бизнинг бўлум ҳам таъмириланар экан-да», дер эмишлар. Шу менга сабоқ бўлди. Бу пайтлар мен тери ошшаш заводиди ишчи эдим, вакт ўтиб шу корхонага директор этиб сайладилар. Шу кунгача завод режасини ҳеч ба-

жара олмас, кишиларнинг пўстагини қоқадиган мажислар ора кунда бўлаверар эди. Мен бошқача йўл тутдим. Иш ҳақида, режа ҳақида оғиз очмадим. Биринчи ишни завод ҳовлиси даги уюм ўз ахлатларни тозалатишдан бошладим. Таҳоратхоналарни, кўл ювадиган жойларни тартибида келтирдим. Емакхоналарни ростладим. Ишчилар юрадиган йўлкаларни асфалтлатиб, четларни оқлаб, кета-кетгунча гул ўтқаздим. Саҳнга дарахтлар экдириб, кўка-ламзорни кўпайтирдим. Мўъжиза юз берди: одамларнинг чеҳралари ёриша бошлади. Ҳеч қанака сиқувсиз, бақир-чакрисиз ишларимиз ривожлана кетди», - деб хикоя қилганди, Аллоҳ у кишини мағфират қилган бўлсин...

Каламакаш кўрганини тиникроқ ёзади. Сизга бир мисолни ўз оиласдан келтирай: ўша пайтлар кўп қаватли ўйда яшардик. Умр йўлдошим тузукни идорада раҳбар бўлиб ишларди. Аммо феъли ажабтовор эди: вакт топди дегунча гулқачи, белкурак кўтариб чиқиб кетар, гоҳ қўшни эккан узумни хомтот қилаётган бўлар, гуллар тагини юмшатар, гоҳ суфориб юрган бўларди. «Сенини-менини» демай, уйнинг у бошидан бу бошига гулзорларни қайчилаб, кўкатларини юлиб, сартарошга боргандай қилиб кўя, гоҳ кўлбла су-пурги ясаб, ён атрофи тозалай кетарди. Бир кун қарасам, чинорнинг кил учда куриган шохларни арраплаяти. Шу тарзда кун-кунара уйимиз теграсидаги ҳамма дарахтларни киртишлаб чиқди. Арраланган шохларнинг йиригини алоҳида, майдасини алоҳида ажратиб, дасталаб боғлаб, эҳтиёжданд одамларнинг олиб кетишига ўнгай қилиб, ёмғир тушмайдиган жойга таҳлаб кўиди. Бу ишларни «ҳай-ҳай»лаганингизга ҳам карамай, берилб, байрамона кайфиятида ятди. Шу тарзда кун-кунара уйимиз теграсидаги ҳамма дарахтларни киртишлаб чиқди. Арраланган шохларнинг йиригини алоҳида, майдасини алоҳида ажратиб, дасталаб боғлаб, эҳтиёжданд одамларнинг олиб кетишига ўнгай қилиб, ёмғир тушмайдиган жойга таҳлаб кўиди. Бу ишларни «ҳай-ҳай»лаганингизга ҳам карамай, берилб, байрамона кайфиятида ятди. Шу тарзда кун-кунара уйиди! Савдогарлар манзилларга мол эмас, маърифат ва маданият ташийдилар. Назари тўқишигина бу хунарга кўл урса яхши. Ҳақиқий савдогарлар аввало дидли-халқнинг маънавий ѹқсалашини, саломатлигин ўйлаб мол танлайдиган, қасами инсоф ва доимо эҳсонли бўлганлар. Тарихимиздан маълумки, юрт учун кўплаб фойдаси текканлар шу тоифа вакилларидир.

Андижонда бутун умрини одамлар учун гўззалик яратишга сарфлаб бир улуг инсон - Солижон ака Мехмонов яшаб ўтди.

Айрим дарвозалар олдидан ариқлар йиглаб оқиб ўтади, чунки эгаси эшигининг тагига тўрт тупрайхон эка билмай, остоносини ажириқорга айлантириб яшайди. Эркаги бор, аммо деворларининг шўри қайнаб, саҳнини бомиси босиб ётган хўлиларидан йўқейдиган жойни бу шаҳарга айлантириб кетди. Унинг шундай ўйтгилари бор эди: «Жамият тараққиёти бир жиҳатдан шахснинг кайфиятига боғлиқ, ўша нуқтани маҳкам ушлар керак. Бир куни газетада ўқиб колдим, Америка-када таназулга кетаётган корхонада таъриба ўтказибдилар. Яъни заводнинг бир бўлимини яхшилаб таъмирилаган эканлар, иш унумдорлиги кирқ фойизга кўйайибди. Аммо таажхубланарлиги шуки, ҳали хараблигига турган иккинчи бўлимда унумдорлик йигирма фойиз ортибди. Улардан: «Нега шу кунгача орқада қилиб, энди бундай натика эришдинглар», - дея сўрасалар: «Яъни бизнинг бўлум ҳам таъмириланар экан-да», дер эмишлар. Шу менга сабоқ бўлди. Бу пайтлар мен тери ошшаш заводиди ишчи эдим, вакт ўтиб шу корхонага директор этиб сайладилар. Шу кунгача завод режасини ҳеч ба-

ҲАР КИМ ҚИЛАСА ЎЗИГА

Кишиларнинг энг четидаги хушманзара сой ёнидаги кўчада яшардик. Айни баҳор сепини ўйтаги чиройли куларнинг бирин эди. Сой тепасидаги кафтидек юлангликка кўчимизнинг барча катта-киниг йигилганди. Юкори синф ўқувчилари «иллак» ўзига бўлашади. Биз кичиклар эса уларнинг бақири-чақаридек ўйнашларини томошга қўлардик. Менинг акам кўшилган гурух ютаганди. Кувониб чапак чалардик. Кеч туша бошлабагандан ўзига бўлашади. Аксинча:

«Сен амални килид-да, дейишишган. Балкини эса кўзига килиб кўя, тўхтади. Кейинчалик эшиштаса, олис шахарга бориб ҳоласинида яшаган ўша бора Политехника олийгоҳини мұваффакиятли тугаллаб, хорижга ўшишга ҳам кетибди. Аммо қиласатни бирда рўйиб ҳолишида, дейишишган. Боланинг қандай инсонлиги в уоязга етганда маълум бўлади. Катталарнинг бир оз сабри бўлиши эса кўп нарсани ҳал килади.

Син. Сизлар ҳам билмайсизлар. Лекин бирорни қиммилигини айтиб ҳеч қачон дилини оғртингандар, - деди отам. Мен эса отамнин гамғи кўзларидан анча дили оғринганини англаб турардид. Чунки, уруш отамина нағафат жисмони нонгирип қўлтаг, севимли инсонларидан ҳам айларнади. Намос ўқиётуб қўлларда ёш билан тилват оғларни ўттагида кўп кўрардим. Кунларнинг бирини ўзига келиб кўя, тўхтади. Эркаги ака дарё бўйидаги тўхайзарга молларини ўтлатсан олиб борибди. Бахорнинг куни-да, бир пасда хаво айниб ёғир ётган бўшлабди. Эркаги ака сигирларини хайдаб тегана чиқа бошланишида да кетаётган ер иккига ажралиб, бир бўлган билан ўз жарлика агардарилиб кетибди. Уни эртаси куни тош-даҳарларнинг шоҳлари остидан беҳзуд ётган хўлда толиб олиши.

Унинг бир оғеи сонидан чўрт синган экан, шахарга олиб кетишида Отаси Тўлқон бобо ўйимизга келди. Ўчи ўша гапи учун отамдан кечирим сўршага юборибди.

- Сен оғрингансан, дустим. Кел, рози бўлгинг. Биламан, боламдан ҳам затолик ўтган, - деди у изиллаб йиглаб.

- Кўйинг, Тўлқонбай! Ҳаёлимга бундай нарса

кечирим сўршага юборибди.

САБРИЯ

Эҳ бирордар, илоҳим, бу дунёда бор эканлигимизни ҳис этиб турайлик! Ҳар турган пайтда оёқларни гурсиллатиб босмок, кўлларни чаппар уриб ишлатиб олмоқ берак. Ҳудо берган, ғайрат деган имкондан гўзл мөхнатлар ясаб, атрофа роҳатлар улашиб, сен туфайли яйрагланарлини кўриб, ўзингнинг ҳам кўнгилларинги гулга тўлдириб яшамоқ берак!

(Давоми бор.)

Турсуной СОДИКОВА

Болалигимда жуда кўп нарсаларни орзу қилгандим. Шулардан бири — мұхандис бўлиш ва келгусида янги машиналар яратиш эди. Ҳали мактабга бормасдан турбичик велосипедимни бир кунда ўн марта бузуб, ўн марта тузатардим. Ҳатто ќўншиларимизнинг кап-ката болалари ҳам менга велосипедларини тузатиши олиб киришарди. Мен эса марок билан уларни бирласада тузатиб берардим. Менда турли хил ўйинчоқ машиналар, велосипедлар жуда кўп эди. Уларни ўртоқларимга бериб ҳам юборардим. Чунки, мен обўрули ота-онаминг ягона фарзанди эдим. Бу ишим, ҳовлимида ўртоқларим билан тўлиб-тобшиб шовқин-сурон килиб ўйнимни ота-онаманга ёқмасди. Менга: «Сен ўз тоифандагилар билан ўйнагин», деб кўп айтардилар. Бирор мен ўртоқларимни жуда яхши кўрардим. Йиллар ўтиб, мактабни битириш даври ҳам етиб келди. Мен мактабни тугатиб биронта машина таъминалайдиган устахонага шогирдликка тувишини орзу килардим. Отам эса менинг бу қароримдан газаблашарди. Хуллас мактабни битирига, отам ва уни оғайниларининг кучи билан ҳукуқшуносликка ўқий бошладим. Бироқ бу касбга мутлақо қизиқмаганлигим учун имтиҳонларни топтира олмадим. Отам эса жаҳл билан бориб ўзи гаплашиб келди. Мен курсимиздаги энг қолок талаби сифатидаги тилга олиниадим. Бу эса менга ёқмасди. Отам билан ўтириб ўзимниң кўнглимдаги ниятларим хакида гаплашгич келарди. Отамни барибир яхши кўрардим. Аммо, ишдан келиб олиб, ўзининг ишлари билан банд бўларди. Онам ўз ҳолича ўй-рўзгор юмушлари билан

лан банд эди. Мен эса дардлашадиган, маслахатлашадиган, менинг ҳаётим билан қизиқадиган одамни тополмасдан ўксинардим. Кейин бир дўстим билан маслахатлашдим. У эса: «Дўстим, сенга нима дейин? Ахир отаонагдан ўтиб жўяли гап айттолмасам? Ўз кўнглинга қараш

калтакладик. У касалхонага тушиб, кейин вафот этди. Бизни эса турли муддатларга қамаб юбориши. Айтсан ишонмайсиз, бундан заррача хафа бўлганим ҳам йўқ. Бир иккى ойдан кейин жазо ўтаётган жойимдаги бошликларининг машиналарини тузатиб берга бошладим. Улар мени хурмат

раддуудига тушиши. Отам ўзи билгандек иш тутди. Мен умуман билмаган қизга совчи бўлиб юборишибди. Мен эса ўзим кўнгил қўйган қизга уйланни истардим. Шундан сўнг орамизга совуқчилик тушди. Бир амаллаб шаҳар четидан устахона очиб олдим. Ишларим аввалига унча юришишади. Кейинчалик анча яхши бўлиб кетди. Отам эса мен билан умуман гаплашмай кўйди. Мени ҳам уйга юборишига юрагим безиллайдиган бўлиб колди. Кўпинча устахона нада ётиб қолардим. Онам келиб йиглаб-йиглаб кетарди.

Эҳтимол эрқак кишининг бирорга хасрат қилиши таъсида туполар. Лекин нимага бъалзан оталар ўз фарзандларининг калбига кулоқ солишмайди? Кизлар-ку онаси билан дарлашиши мумкин. Лекин эркакларда ҳам дарду хасрат бўлмайдими? Отам «едириб ичирсан бўлди», деб хисоблайди. Аслида отам билан дилдан сухбатлашиши қанчалик орзу қиласан. Агар отам бирор марта мен билан қизикнинда мен ўзим ёктиримаган ўқишига кирмаган, балки бешиб бўлиб қамалиб ҳам кетмаган бўлармадим.

Бир куни яна кўнгироқ қилиб кўчиб кетаётганинигина айтди. Мен эса ўнга қаерда бўлса ҳам мендан гўзалрок кизни севиб бахти бўлишини тиладим. Шунда ҳам у менга: «Киз севганин бекор, йигит севсиз», деган сўзларни айтди. Мен ўнга оиласда ягона қизларигини, узоқ жойга бормасликларини айтдим. У бўлса: «Рози бўлганингизда иккунь йил Водийда яшаб яна шу ерга кўчиб келардик», деди. Биз юрлашдик.

Орадан бир ой вакт ўтди. Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини айтди. Мен ўнга бундай кимласлигини, кайтиш бу гапларни айтмаслигини илтимос қилдим.

У хафа бўлиб, орамизда бўлиб ўтган гапларни якин дўстига айтib берган экан. Дўсти менга кўнгироқ қилиб, мухабbat учун курашиб шимозимлигини айтib насиҳат қиласан. Лекин мен уни севмаслигини, фақат у билан дўст бўлиб қолишимни айтдим. Б. яна кўнгироқ қилиб, севмаслигини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим котиб колди. Менга маслаҳат беринг. Нима қлай.

МАДИНАБОУ

Зангюота тумани

АБРОР

Гулистан

ди. Мен эса ухлай олмайман. Қўзимни юмдим дегунча ўша йигит сиймоси кўринавади. Тушларимда ҳам факат уни кўриб чиқаман. Кўчада юрганимни ўшида ўша йигитта ўхшаб кетди. Мен эса ўзим деб ўйладим. Шундай бўлса кани эди!..

Менга ота ўрнида маслаҳат бергувчилар борми?

Б. менга атаб шеър ёзибди:

ши ҳам мумкин. Аммо муҳаббат, ёшга ҳам, оиласигиз бор-йўклигига ҳам қарамас экан. Биз у йигит билан ҳеч қандай номаъкулчиликка бормадик. Бу кўнглилар, кўнглимизнинг энг гўзл дурданоси, гавҳари эди, холос. Уни кўнглимизнинг туб-тубига улоқтириб, мангуга яширдид. Лекин ўзим кўйнайланяпман, табиийки, у йигит ҳам кийналаётгандир. Би-

роқ, бирга бўлмоқ насиб этмайди. Чунки, болаларимга бўлган пок меҳр бунга йўл кўймайди.

Турмуш ўртогим ҳозир шунчалик меҳрибонки, ҳатто бирга хоригка дам олиши ҳам бориб келдик. Яхши яшаймиз. Рўзгоримиз бадастиру, аммо эримга кўнглим йўқ-да. Факат болаларимни деб эрим билан яшаяпмай.

Нима қилишимни билмаяпмай. Балки, мендек севги азобига учраганлар бўлса, бу оловни қандай ўчириш ҳакида бирор бир маслаҳат беришармиди?..

Азиз юртдошлар! Менга маслаҳат беринглар. Мен қандай йўл тувишим керак? Менга мактуб ёзинглар.

НИГОРА

Тошкент

УЯТ ЎЛИМДАН ҚАТТИҚ ЭКАН

Ёшим 19 да. Мен Самарқанд шахридаги институтларнинг бирда ишлайман. Кузда бизларни ишона томонидан пахта йигим-теримига юбориши. У ерда Ш. исмли йигит билан танишиб колдим. Кейинчалик билсан, у мендан 2 ёш кичик экан. Мен уни ўз укамдек билардим. У ҳам: «Сиз мени оламиз», дерди. Лекин бора-бора бу опа-укачилик мухаббатга айланди.

Мен биламан, сизлар айтишларингиз мумкин: «Сиз ҳали ўшсиз, ҳаммаси олдинда, ўзингизга мосини топасиз», деб. Ўзимни ўзим уни укам деб алдаб юриб, охири қўйимга көғоз, қалам олишга мажбур бўлдим, чунки мен биринчи марта севиб қолган эдим. «Ишк» деган дарднинг бунчалик бўлиши сира ҳам ўйламаган эдим.

«Мухаббат ёш танламайди», дейишиади. Лекин бизнинг урф-одатларимизга бу гап унчалик ҳам тўғри келмаслиги ни яхши биламан. Ҳалқимизда: «Уят ўлимдан қаттиқ», деган мақол бор. У билан ўтамизда мана шу опоқ парда — уят бор-да. Ш.: «Сендан бошқани демайман», дейди. Мен эса севиб қолганимдан кейин ундан воз кечишини тасаввур қўйсан, юрагим кот-кора бўлиб кетади. Ўзим хохламасам мен опа-ука бўлиб қолишиб бошқа иложим йўклигини тушундим. Лекин Ш. тушуниши хохламаяти. Азизлар, биздан маслаҳатинизни дариг тутманг. Нима қилайлик? Қайси ўйни танлайлик?

РОЗИЯ

Самарқанд шахри

ОТАМ МЕХР ЎРНИГА

ПУЛ БЕРАРДИ

Чунки келажакда ҳукуқшуноси бўйича ишлаш учун чукур билиш талаб этилади. Сен эса ҳатто дарсларга ҳам киргинг келмайди. Масалан, мен бу соҳани жуда севаман. Агар инсон ўзи севган касбнин танласса бахтили. Мен бахтиларни. Сен ҳам ўзингни ана шундай касбга бағишишинг керак! деди. Шу гапдан сўнг бир устахонага бориб таъмилчовчи устага шогирд бўлиб ишга кирдим. Уйда ҳеч кимга айтмадим. Отам эса... У кейин биллиб колди. Мен ишлайтган устахона келиб менинг ҳамманин олдида уриб сўқди. Устамга: «Агар уни яна ўйлдан урсанг, сени қаматиб юбораман», деб дўйиб килди. Яна ўқишига бордим. Ўзимга ўхшаган талабаларга кўшилиб ичишга, чешишга ўргандим.

Кунларнинг бирда бир жанжалга аралашиб қолдим. Кўпчилик бўлиб бир йигитни та-

Зангюота тумани

Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим котиб колди. Менга маслаҳат беринг. Нима қлай.

МАДИНАБОУ

Гулистан

Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим котиб колди. Менга маслаҳат беринг. Нима қлай.

МАДИНАБОУ

Гулистан

Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим котиб колди. Менга маслаҳат беринг. Нима қлай.

МАДИНАБОУ

Гулистан

Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим котиб колди. Менга маслаҳат беринг. Нима қлай.

МАДИНАБОУ

Гулистан

Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим котиб колди. Менга маслаҳат беринг. Нима қлай.

МАДИНАБОУ

Гулистан

Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим котиб колди. Менга маслаҳат беринг. Нима қлай.

МАДИНАБОУ

Гулистан

Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим котиб колди. Менга маслаҳат беринг. Нима қлай.

МАДИНАБОУ

Гулистан

Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим котиб колди. Менга маслаҳат беринг. Нима қлай.

МАДИНАБОУ

Гулистан

Б. яна кўнгироқ қиласан. У қайтил келганингни, шу ерда қиласан ишлари борлигини, ҳали ҳам мендан жавоб кутишини, бир оғиз «севаман» десам, шу ерда қилишини сабабини сўради. Бу сафар мен унинг кўнглини қолдириш учун нима дейишимни билмай, «Севганин бор, якинда турмуш курамиз», деб айтдим. У ҳали ҳам шу ерда. Факат мени жавобини кутиб юрибди. Бир тарафдан Бининг севигига ачинаман. Бир тарафдан ота-онани ўйлайман. «Ота-она рози — Худо рози», деган гаплар ҳам бор-ку...

Б. менга атаб шеър ёзибди:

**Тўсик бўлиб йўлингда,
Кечир хато қилибман.
Билмай турб дилингни,
Сенга кўнгил кўйибман.**

Бошим кот

Ҳақиқатан ҳам, фарзандлар тарбиясидаги кемтиклар думёга доғи кетган ўзбек элига номуносиб. Зотан, "Фарзандлар камоли - ота-она иқболи" нақли бежих айтилмаган-ку.

Юртимизда фарзанд тарбиясини санъаткорона амалга ошириб, ўнлаб ўғил-қизларини ҳам меҳнаткаш, ҳам уддабурон, ҳар томонлама курбили этиб ватана тортиқ, этатёган заҳматкаш ота-оналар кўпки, юртимиз ривоҳи ана шулар меҳнати натижасидир.

Тўри, болалар тарбияси сермашакат. Натижаси тезда кўрина колмайдиган жараён. Лекин бу кўйин масала деб фарзанд тарбиясига совуконлик билан қараш ақлдан эмас. Аёллар-оналар ҳақида шоира Мукаррама Муродованинг "Фарзанд" мавзусидаги шеврида қизларимиз - бўлгуси оналар зиммасига яратувчаник бурчи юқлатилганини таъкиданади:

Бола бирор мулки эмас,
Ватан мурвати,
Вужудига халқининг
жони, шони тортилган,
Эл-юртинг андозаси,
мезон, сурати...
Кизларига халқ яратиш
бўрчи ортилган!

Бу масъулиятнинг рўй бўлиши учун ҳамма: биринчи галда ота-она, aka-опалар, шу билан бирга тарбия масканларидаги устозлар, маҳалла фаоллари жон кўйидирб ишламиш кераким, бу иш пайсалга солингач турли дилхизаликлар келиб чиқиб ҳаётимизга раҳна соловаверида.

Шифо масканнида мен билан хонадош бўлган бир аёлнинг қизи (у нуфузли ташкилотлардан бирда ишлайди) ҳар куни онасини кўргани қатнайди. У жуда келишган-лайлисифат,

муомалали, кишиларга меҳрибон эди. Бир кўрсангиз мулоим, ёқимилигидан яна кўргингиз келади. Суҳбатимиз орасида қизи уйига кеттач, онаси менга дилидагини ёзди: Қарангки, шундай нозиккина навниҳол қиз-

йиглаган онани юпатган бўлдим:

- Куйинманг, синглим, ҳар холда фалокатингиз арибди-ку, "Аёл кишининг қирқ чироги бўлади", деган гаплар ҳам борку, яна Худо хоҳласа, қизинтиз-

да.

Бошқа бир мисол: Менга таниш бўлган бир оиласда 4 қиз орасида биттагина ўғил бола бор эди. Она уларни ёлғизлика (отаси аварияга учраб эрта кўз юмган эди) катта кил-

вақтида кўрсата билиш ва айни пайтда ота-онанинг ўз фарзандига ибрат бўла олиши керак", - дейишида жон бор.

Ҳақиқатан ҳам, ота-она ибрати фарзандлар камолида катта дастак десак, ҳақимиз. Отакон шоиримиз Аскад Мухтор "Оталарга насиҳат" номли ҳазил шеърида ота ибратини ўз мисолида ажойб шарҳланган: болалар олдида ичмайман ҳам, чекмайман ҳам. Улар чексам ҳам, ичсан ҳам қушқараш қиласди - "жигилажибон", эс-сиз, улар тарбиясини кўлга оламан деб, қанча кайфдан колдим, қанча сафодан. Бунинг ўрнига Лермонтонинг тархимасидан иш ҳаки чиққанида, пулита конфет олиб, шима бошладим. Галстукин боғлаб, сипо кийиниб, уларни кино, театрларга олиб бордим. Эрта туриб ҳаражатта бордим: уларнинг ўзимга ўхшашини истадим. Шеър ниҳоясида фикрини хуласалаб:

Шундай тарбияни
кўллаб кўринг-а,
Бола - ахир
умрнинг нақши,
Ёшлигидан
бошланг тарбиясини,
Туғилмасдан бошлассангиз

яна ҳам яхши!

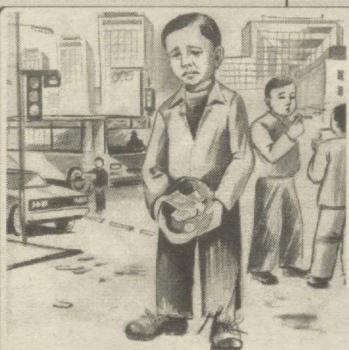
Шоир бу мисрада ҳомиладор аёлни, ёш болали онани уни асрар-авайлаш, диккат қилмаслик, яхши едириб-ичириши эркакларимизга ишорат қиласди. Зотан, шундай қилинса, соглом онадан соғлом бола дунёга келади, сўнг тўғри тарбияси давом этирилади.

Илоҳо, элизимдаги ҳамма олилаларнинг фарзандлари солиҳ ва солиҳа инсонлар бўлиб улгайишши!

Афифа ҲАСАН қизи

БОЛА БИРОВ МУЛКИ ЭМАС

"Кўча болалари: улар кимнинг боласи" — 47-сон, 2002 йил

ЭСЛАТМА: Баъзи ота-оналар фарзандининг қалбини тушунмасликлари туфайли уларнинг тарбияси издан чиқиб кетаётпи. Ота-она ўртасидаги жанжаллардан безганд бола уйдан бош олиб чиқиб кетаётпи.

Х. ХОТАМБОЕВА

гинанинг турмуши бир ҳафта ичидаги барбод бўлган экан. Сабабини сўрасам, кўёл бола ҳеч қаерда ишламайдиган наркоман экан. Ярим тунда кўёвнинг ўзига-ўзи укол қулаётганини келин сезизи колибди-да эртасига она-сига маслаҳат солибди ва бундай турмушдан воз кечибди.

Онаизор кўзида ёш билан гапиаркаркан, кўп фарзанди она бўлганим учунни дилим ўртанди, беихтиёр "чиройли" ўйигитнинг тарбиясига масъулликни унугтан ота-онасини лашнатадим ичимда. Гулдек қизнинг ҳаётини барбод килгани қандай ҳадди сиди экан, дея афсус-ландим.

Ана шу воқеани ўшиттанимга 3-4 йил бўлган бўлса ҳам ҳали оғзи кўйган келинчак қайта ўй қилишга юраги бетламасмиш. Телефондан ҳол-ахвол сўрганимда онаси зорланиб гапириди.

Кўёв томонларнинг ўндиғи на-доматлари ўзига аёнди. Энди-ги пушаймони кеч. Эхъе, бундай кемтиқ тарбия курбонлари сон-минг-да бўлса керак элизимизда.

ёшда. Ҳўжайним кўп йиллардан бери савдо-сотиқ билан шугулланиши туфайли уйда кам бўладилар. Кўп йиллардан бўён бир корхонада ишлар эдим. Бир куни ўйлаб кўрсан, оиласда қиз бола тарбиясига олиб кирдил. Бошлигимиз аризанини ўқигач, ханг-манг бўлиб колди, кейин: "Синглим, нима учун дабдурустдан ишдан кетмоқчи бўлиб қолдингиз, ё бирон киши хафа қилидим?" — деб сўради. Мен у кишига ўғилларим тарбиясига ёзтибор беришим, уларни кечак-кундуз назорат қилиб туришим лозимлигини, уларнинг келажаги, баҳти мен учун ниҳоятда зарурлигини тушунтирдим. Бошлигимиз анча зийрак одам. Сўзларимнинг нечоғи мухлигигин теран англагани боис аризамга кўй кўйиб берди. Ҳозирда ўйдаман. Бундан асло хафа эмасман. Болаларим даврасида ва улар билан доимо ҳамфир, ҳамкор бўлиб рўзгор тебратиб келмоқдамиз.

Энди ўзингиз ўйлаб кўринг, уқажон. Домима ҳаётнинг моддий томонини ўйлайвер-сак келажагимиз, қадрятларимизни англаб етгувчи маънавиятимизни ким қадрлайди? Майнавий томонни ким тўлдиради. "Она" деб атaluвчи масъул ўзлигидан кечиб, бизнинг баҳти яшамогимиз учун тиргак бўлиши керак-ку! Онангиз факат ўзини ўйлаб ёлғизигина фарзандини аро йўлда колдириб кетиди. Сиз иродали, катъиятили, бир сўзли бўлинг. Сабр қилсангиз бу кунларнинг ўтиб кетади. Ўқишингизни битириб олинг. Ҳаётнингда фаровон яшашингизда касбингиз сизга аскотади. Онангизни излаб топиб дуосини олинг. Майли, сиз фарзандиз. Шундагина фарзандларнинг ҳам сизга меҳрибон, сунъиҷи бўлишиди. Сизга Оллоҳдан сўрайман", дер эдилар. Оҳлари Ҳудога етдими, мени ҳам, синглимни ҳам кетмакет турмушга бердилар. Мен учрашувга чиқсанда, бўлажак туримуш ўртоғимга кўзим узоқни яхши кўрмаслиги айтдим. Кейин билиб қолиб хафа бўлмасин дедим. Турмуш ўртоғим эса "Шу нарсага сикилиб хафа бўлаяпсизми? Мен сизга тилодан кўзойнак қилдириб бераман. Сиз факат мен билан бир унга бўлсансангиз бас", — дедилар. Ҳозирда иккى нафар ширин ўйларимиз бор, жуда баҳтимиз.

Синглим дилфузга, сизнинг бу ма-қолангиз менга ёшлигимни ёслатди. Биз жуда ёшлигимизда дадам вафот этганлар. Ўша пайтда синг-лим бир ўшда бўлган. Аямлар азадор-лиги боис келган-кеттапларни ўзига аёнди. Синглим билин о в о р а бўлиб, синглимга қарашга вакт акрата олмаганлар. Ўша пайт апрел ойи бўлиб, ёғин гарчилик жуда кўп бўлганлиги боис синглим қаттиқ шамоллаб қолгана.

Ана шунақа гаплар Дилфузга. Ой-тилайман

«Кулогимни даволатсан бўлади-ми?» — I-сон

дан йиринг оқа бошлаган. Аямлар синглим катта қиз бўлгунча кўп даволатдилар, йиринг оқиши тўхтади. Лекин қулоги яхши ёшилмайдиган бўлиб қолди. Каттиқ гапиримас эшитмас эди. Аям жуда кўп сикилар эдилар. Чунки мени кўзим узоқни яхши кўрмасди. Аям факат "Сизларни баҳтингизни кечак-кундуз, кундан Оллоҳдан сўрайман", дер эдилар. Оҳлари Ҳудога етдими, мени ҳам, синглимни ҳам кетмакет турмушга бердилар. Мен учрашувга чиқсанда, бўлажак туримуш ўртоғимга кўзим узоқни яхши кўрмаслиги айтдим. Кейин билиб қолиб хафа бўлмасин дедим. Турмуш ўртоғим эса "Шу нарсага сикилиб хафа бўлаяпсизми? Мен сизга тилодан кўзойнак қилдириб бераман. Сиз факат мен билан бир унга бўлсансангиз бас", — дедилар. Ҳозирда иккى нафар ширин ўйларимиз бор, жуда баҳтимиз.

Синглим ҳам тушунган ўйигит билан турмуш курди. Оиласида унинг

кулоги яхши ўшитмаслиги ҳақида умуман гап бўлмайди. Қайнона, қайнона ва турмуш ўртоғи жуда ҳам яхши инсонлар. Қайнонаси синглимизм бирон иш қилмай-ди, нарса-ни синглим билан ма-слатлашади. Ўз қизларидай судиради. Ҳозир синглимнинг 2 та кизи, 1 та ўғли бор. Илоҳ, баҳтига кўз тегмасин.

Ана шунақа гаплар Дилфузга. Ой-

ЭСЛАТМА: Ёшлигимда бошим билан бетонга йиқилиб, қулогим яхши ўшитмайдиган бўлиб қолди. Мени ёқтирадиган йигитларга ўз нуқсоним ҳақида айтишга уяламан. Назаримда атрофимдаги кишилар устимдан кулаётгандек туолаверади.

ДИЛФУЗА

Шахрисабз

София УЗОҚОВА

САБОТЛИ БЎЛИНГ

"Оғирнинг устидан, енгилнинг остидан юрманд" — 47-сон, 2002 йил

ЭСЛАТМА: Ота-онанинг ёлғиз фарзанди эдим. Отам кўпинча ичib келиб онамни калтаклар эди. Онам мени ташлаб ўз юртига кетиб қолди. Отам эса бошқа аёла уйланди. Ҳозир онамнинг юртига ҳам боролмайман, отамнинг уйида туришга кўзим етмайди.

Ҳаётда туккан онаси тирик бўла туриб, ўйганича-ко, субтусиз отага куни қолган укагинам! Сиз чорасини топа олмайдиган фўр бола ёшида эмас, яхшини ёмондан, окни-корадан ажратиб оладиган талаба йигит экансиз. Наҳотки, ҳаётнинг озиганина кийинчиликларига чидай олмасдан ўқишингизни сиртки бўлимга ўтказмоки бўлибсиз. Ўқишингизни ҳаётнада бўлса да, давом этираверинг, ташлаб кўйманг. Менинг насиатимга кўлок тутсангиз, отангизни олдига иложи борича камроқ боринг. Дарсдан бўш вақтларнингда меҳнат килиб, пул топинг. Ҳаётда яшашингиз учун зарур бўлган маблаби пешона терингиз билан ишлаб топинг.

Онаизиз нойсиф аёл экан. Сизнинг орингизни, келажагингизни ўйламай юртига кочиб кетиби. Яккаю-ёлғиз фарзандини тақдирини ўйлаб иш тутиши, сув келса симириб, тош келса кемириб, нима бўлса чидаб яшаши керак эди-ку.

Оналар ҳам худи оталар сингари фарзандлар тарбиясига баб-баравар мазъул-ку! Шахсан мен аёл кишининг фарзандларидан бир кун ҳам айри яшашини истамайман. Тўрт нафар ўғлум бор. Каттаси 19 ёшда, энг кичиги эса 11

нинг ўн беши коронги бўлса, ўн беши ёруғ. Мени бу гапларим бироз бўлса ҳам сизга далда бўлармикан, — деб ёзаямман. Ҳеч қаюн тушунликка тушманг. Ҳаётнинг гўзал онларидан баҳраманд бўласиз, албатта.

Агар мен билан боғланмоқчи бўлсангиз, мазлимлик таҳрирятда. Албатта хат ёзинг, ёки кўнғироқ қилинг. Сизга гўзал баҳтимиз.

Гулчехра ЗОИРОВА

Жиззах вилояти

ТАБРИКЛАР, КУТЛОВЛАР, ЭЪЛОНЛАР

Отажонимиз Хурсандмурод АШУРОВ! Сизни 27 январ туғилган кунингиз билан табриклиймиз. Бахтилизга соғ-саломат бўлиб юринг.

Рафиқангиз
Фотима,
кизингиз Мавжуда

* * *

Хурматли МИНОВАРХОН!

Сизни 25 январ туғилган кунингиз билан чин қалбимиздан табриклиймиз. Сизга узоқ умр, соғлик, омад ва бахт тилаймиз.

Мунира, Исройл

* * *

Синглизимиз ШАХЛОХОН!

Сени 24 январ таваллуд айёминг билан чин қалбимиздан муборакбод этамиз. Доимо соғ бўлиб юринг.

Поччанг Адҳам,
опанг Дилафуз

Хурматли Пўлатова УМСИНОЙ!

Онахон, сизни 23- январ туғилган кунингиз билан табриклиймиз. Сизга узоқ умр, соғлик тилаймиз.

Фарзандларингиз ва набираварларингиз

* * *

Азизим АКМАЛ ака!

Сизни 29 январ туғилган кунингиз билан табриклийман. Бахтилизга омон бўлинг.

Рафиқангиз Гулчеҳра,
фарзандларингиз Шерзоджон
ва Акбаржон!

* * *

Хурматли Назира ТОШПУЛАТОВА!

Сизни 23 январ туғилган кунингиз билан чин юракдан табриклиймиз. Сизга узоқ умр, соғлик, омад ва бахт тилаймиз.

Кумрихон РАСУЛОВАЛАР
оиласи

ЭЪЛОН

"Матбуот тарқатиш ўюшмаси" Акциядорларнинг умумий йигилиши 24 феврал 2003 йил эрталаб соат 11.00 да ўзишини бошлидай.

КУН ТАРТИБИ:

1. 2002 й. иктиносид-хўжалик фаолияти яқунлари.
2. Тафтиш комиссияси -
3. 2002-й. яқунларига кўра дивидендлар тўлаш.
4. 2003-й. давромад ва ҳаражатлар лойиҳасини (сметасини) муҳокама килиш ва тасдиқлаш.
5. Акциядорлик жамиат билан узоқ муддат алоказа бўлмаган акциядорлар дивидендларини омонат банкига ўтказиш масаласи.

УМУМИЙ МАЖЛИСИНДА ЎТКАЗИШ ЖОЙИ:

А.Темур 1 тор кўча, уй №2 маҷлислир зали.

Акциядорларни рўйхатта олини 24.02.03-йил соат 10.00да бошланади.

"МТУ" АЖ КУЗАТУВ КЕНГАШИ

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2003 йил 16 январдаги 10-034\251 - сонли Ажримига асосан "Мехнат нури" шуъба корхонаси иктиносид начор (банкрот) деб топиши бўйича исчи оғлан. "Мехнат нури" шуъба корхонаси кредиторларининг биринчи йигилиши Юнусобод туман биноси, 2 қават, 5 хонасида 2003 йил 27 январ куни соат 15.00да ўтказилади.

Манзили: А.Темур кўчаси, 95 уй, 2 қават, 5-хона.

ЭСКИ КАЛИШНИ КЎРГАЛАМ

Тушимда бозорга бориб янги калиш сотиб олдим. Ўйга келиб сумкамни очиб кўрсам янги калиш ўрнида эски калиш. Калиши ёни йирик. Хайрон бўлиб: "Калиш сотувчи менин аллад эски калишни бериб юборибди", - деб жахлим чиди. Сотувчи билан уриш килиб келмоқчи хам бўлдим. Сотувчи менинг галигим ишонмай ўзингиз эскисига алмаштириб келгансиз дейиши мумкин деб ўйлаб турсам бирдан уйғонб кетдим. Кўнглим анча нохуҳ бўлди. Ўзим кўпичинга кўрган тушларимни таъбирлайман. Шунга асосан оиласизда кимдир касал бўлади. Касалхонага ётиб операция

бўлади, қайсизм бўларкамиз, деб ўйладим. Катта ўғлимда тутканоқ касали бор. Шундан хавфисираб, хаёлим паришион бўлиб қолди. Ишга кетсан ҳам ўйдагиларга "Асангдан боҳабар бўлинглар", деб тайинлардим. Иккинчи куни ишдан қизим касал бўлиб келди. Тез тез "корним" деб йигларди. Дўхтирга борди. "Кўричак шишиб кетган, операция қиласиз, ёрилиб кетиши мумкин", дейишид. Кўрқанимдан кўрган тушни ёсимдан ҳам чикиби. Хулас, қизимни операция қилиши. Ўйга келгач ўйлаб хайрон қолдим. Кўрган тушим қизимга бўлиб чиди. Худога шукр, ҳозир қизим сопла-соғ.

Шарофат ЭРГАШЕВА

Бухоро шахри

ҲАР ЖОЙНИ ҚИЛМА ОРЗУ...

Хипчадан келган баланд бўйли, оқ тани бу аёл уч нафар қораменгиз, жингала соч фарзандини кўчада сайд қилдирган вакти йўлчилар уларнинг олдидан бе-фарқ ўтиб кета олмайдилар.

Тамара ўзининг бўлғуси умр йўлдоши билан Новосибирск университетида та-нишган. Ҳабаш курсодош - Кеййо уч йил ўтиб, Тамара билан турмуш куриш учун олис Африкага бирга кетишига унинг ро-зилигини сўради.

Тўй дабдабали ўтиб, Африкага саёҳат на-вбати етди. Бегона мамлакатга ошиқан Тамара илк дақиқаларданоқ

Килмиш —

қидирмиш

афсласидан. Йани, эрининг ўзидан боша бор эмас олтмиш нафар хотини борлигини кўриб эзилди.

Олисдан келган олтмиш биринчи келинга ҳашаматли саройдан бир кичик хужра ажратилиб, канизаклар ҳам тайинланди. Шу баробарида вазифаси ҳам белгилаб кўйилди: кенжя келин Кеййо (эри)нинг отаси бўлмиш кекса ҳабашнинг оёқларини ювиши керак эди.

Кеййонинг олтмиш нафар хотини билан бирга яна 48 нафар фарзандлари ҳам бор эди. Тамара кирқ тўқуқизинчи фарзандни дунёга келтириб, она бўлди.

Эри бу ерга келгандаридан кўп ўтмай, оқ тани хотининг кўзидан бойиб бўлди.

Ўғли беш ёшга тўлганидагина "Йўқолган

лаб, яна ҳомиладор алфозда келган қизларини ота-онаси таний олмадилар.

Африкалик то ўз фарзандларининг моддий ахволидан доимо хабардор, зориқтирилмайди. Уларга пул жўнатиши билан бирга Тамарадан қайта-қайта Африкага қайтишини илтимос қилади. Кеййонинг ваъда бериб, таъкидлашича, агар Тамара Африкага қайтиб борса, кундошлари орасида мавке жиҳатидан иккинчи ўрнини эгаллар ва эрининг ётоқонасига рўబарў бўлган хўжрада яшар эмиши...

Шунга айтсалар керак-да: "Ҳар жойни қилма орзу...", "...Ўз юртингда гадо бўлганинг яхши!" - деб.

Дилмурад САЙИД
тайёрлади

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯГОНА БИЧИШ ВА ТИКИШ ЎҚУВ МАРКАЗИ

«МОХИР ҚУЛЛАР»

ДУШАНБА 27

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Телетомошибинлар диккатига!

«Ўзбекистон» телеканали душанба, 27 январ куни ўз курсатувларини соат 15.00дан бошлади.

15.00 «Тахлинима».

«Болалар сафари».

15.45 1. «Санъат гуначалири». 2. «Олтин тож». Телевизион ўйин.

16.45 «Обуд ўйда пок одамлар яшайди».

17.05 М. Исимон. «Янги ой чиқсан кечи». Видеофильм. 1-кисм.

18.00 ЯНГИЛИКЛАР

18.10 «Калб гавҳари».

18.30 «Мулкдор».

18.45 «Бахти воеҳа». Телевизор.

19.15 «Бир жуфт кўшик».

19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНДАР

19.30 «Ахборот» (рус тилида)

20.00 Оқшом эртаклари.

20.15 Бирка ва банк хабарлари.

20.30 «Ахборот».

21.05 «Сарҳисоб».

21.25 «Олтин мерос».

21.40 2003 йил - Обод махалла ийли. «Кўпинчи каториди».

22.00 «Ўзбекистон» каналида иш маротаба: «Камила», Телесериал.

22.30 «Кўшигимиз сизга хамиса замроҳ».

23.00 «Ахборот-дайжест».

23.20-23.25 Ватан тимсолари.

«ШШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.

9.00 Давр тонги.

10.00 «Янги авлод» студияси: «Ўз вазифаси».

10.20 «Кироллидаги саргузаштлар». Мультсериял.

14-кисм.

17.15 Кўрсатувлар тартиби.

17.20 ТТВда сериал: «23,5 даражали бурнак остида».

66-кисм.

17.45, 19.10, 21.55 «Экспресс» телегазетаси.

18.05 Болжонлар экрани.

18.30, 20.00, 21.15 «Пойтак». Ахборот дастури.

18.50 «Халқалар саломатиги йўйда».

19.30 «Козиба».

19.40 «Авто-news».

20.30 ТТВда сериал: «Мағтирик аэропорт».

21.35 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Мультсериял.

14-кисм.

22.15 «Пойтак шархи».

22.40 Кинонигоҳ, «Чарли Трубачдан салом».

23.55-00.00 Хайри тун, шахрим!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.

17.20 ТТВда сериал: «23,5 даражали бурнак остида».

66-кисм.

17.45, 19.10, 21.55 «Экспресс» телегазетаси.

18.05 Болжонлар экрани.

18.30, 20.00, 21.15 «Пойтак». Ахборот дастури.

18.50 «Халқалар саломатиги йўйда».

19.30 «Козиба».

19.40 «Авто-news».

20.30 ТТВда сериал: «Мағтирик аэропорт».

21.35 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Мультсериял.

14-кисм.

22.15 «Пойтак шархи».

22.40 Кинонигоҳ, «Чарли Трубачдан салом».

23.55-00.00 Хайри тун, шахрим!

ФОЙДАЛА ГАЗЕТА

18.00 Киновечер на «30-м»: «Смертельный удар», боевик.

19.30 - «Ошикона», мусикий дастури.

19.45 - «Горец - бессмертный ворон», сериал.

20.45 - «Теле-хамкор», фойдала газета.

21.05 - «Клип-соява», телебюджет.

21.20 - «Спокойной ночи, малышки!»

21.30 - Киновечер на «30-м»: «Тихоокеанская высо...».

21.45 - «Комиссар Рекс», триммер.

22.00 Спорт на «30-м» - Профессиональный бокс

00.00 - Программа передач

ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ

10:00, 13:00, 16:00, 19:00 ВЕСТИ.

10:20 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.

11:15 «Вера, надежда, любовь».

12:10 в «Городке».

12:20 «Экспресситса».

12:30 ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.

13:20: «Что хочет женщина».

14:10 Сериал «Трое против всех».

15:15 «Простые истины».

15:45 Сериал «ГАНГСТЕРСКИЕ ВОЙНЫ: ВОЗВРАЩЕНИЕ ТЕРМИНАТОРА».

16:35, 22.20 ВЕСТИ-СПОРТ.

17:20, 19.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

18:30 «Узы любви». Сериял

14:05 КРИМИНАЛ

14:35 «ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД».

15:35 «ПРИНЦИП ДОМИНО».

16:00 Фильм «КТО ЕСЛИ НЕ

17:00 «СЕГОДНЯ УТРО».

18:00 «СЕКС В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ».

19:00 «УЗЫ ЛЮБВИ». Сериял

14:05 «Детективы: «она написала убийство»».

15:15 «Принцесса Рекс».

16:00 Сериал «Дорожный патруль».

17:00 «Секреты».

18:00 «Секреты».

19:00 «Секреты».

20:00 «Городня».

21:00 «Секреты».

22:00 «Секреты».

23:00 «Секреты».

24:00 «Секреты».

25:00 «Секреты».

26:00 «Секреты».

27:00 «Секреты».

28:00 «Секреты».

29:00 «Секреты».

30:00 «Секреты».

31:00 «Секреты».

32:00 «Секреты».

33:00 «Секреты».

34:00 «Секреты».

35:00 «Секреты».

36:00 «Секреты».

37:00 «Секреты».

38:00 «Секреты».

39:00 «Секреты».

40:00 «Секреты».

41:00 «Секреты».

42:00 «Секреты».

43:00 «Секреты».

44:00 «Секреты».

45:00 «Секреты».

46:00 «Секреты».

47:00 «Секреты».

48:00 «Секреты».

49:00 «Секреты».

50:00 «Секреты».

51:00 «Секреты».

52:00 «Секреты».

53:00 «Секреты».

54:00 «Секреты».

55:00 «Секреты».

56:00 «Секреты».

57:00 «Секреты».

58:00 «Секреты».

59:00 «Секреты».

60:00 «Секреты».

61:00 «Секреты».

62:00 «Секреты».

63:00 «Секреты».

64:00 «Секреты».

65:00 «Секреты».

66:00 «Секреты».

67:00 «Секреты».

68:00 «Секреты».

69:00 «Секреты».

70:00 «Секреты».

71:00 «Секреты».

72:00 «Секреты».

73:00 «Секреты».

74:00 «Секреты».

75:00 «Секреты».

76:00 «Секреты».

77:00 «Секреты».

78:00 «Секреты».

79:00 «Секреты».

80:00 «Секреты».

81:00 «Секреты».

82:00 «Секреты».

83:00 «Секреты».

84:00 «Секреты».

85:00 «Секреты».

86:00 «Секреты».

87:00 «Секреты».

88:00 «Секреты».

89:00 «Секреты».

90:00 «Секреты».

91:00 «Секреты».

92:00 «Секреты».

93:00 «Секреты».

94:00 «Секреты».

95:00 «Секреты».

96:00 «Секреты».

97:00 «Секреты».

98:00 «Секреты».

99:00 «Секреты».

100:00 «Секреты».

101:00 «Секреты».

102:00 «Секреты».

103:00 «Секреты».

104:00 «Секреты».

105:00 «Секреты».

106:00 «Секреты».

107:00 «Секреты».

108:00 «Секреты».

109:00 «Секреты».

110:00 «Секреты».

111:00 «Секреты».

112:00 «Секреты».

113:00 «Секреты».

114:00 «Секреты».

115:00 «Секреты».

116:00 «Секреты».

117:00 «Секреты».

118:00 «Секреты».

119:00 «Секреты».

120:00 «Секреты».

121:00 «Секреты».

122:00 «Секреты».

123:00 «Секреты».

124:00 «Секреты».

125:00 «Секреты».

126:00 «Секреты».

127:00 «Секреты».

128:00 «Секреты».

129:00 «Секреты».

130:00 «Секреты».

131:00 «Секреты».

132:00 «Секреты».

133:00 «Секреты».

134:00 «Секреты».

135:00 «Секреты».

136:00 «Секреты».

137:00 «Секреты».

</

**УЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**

6.00 "Ассалом, Узбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шархи.
9.00 "Узбектелекифийм" на-
мойиниши: "Афросиб", "Ко-
ядаги расмлар".
9.20 Симфоник мусика ду-
нёси.
9.40 "Бу ажаб фисл", Те-
леальманах.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР
10.05 "Инсон ва конунч".
10.30 "Шайтановача", Бадий фильм.
11.40 "Солин ва биз".
12.05 "Катика", "Ок бури".
Мультифильм.
12.20 "Бугуннинг одам-
лари".
12.40 Тв ананс.
12.45 "Спорт, спорт, спорт".
13.00 "Оталар сўзи - акли-
нинг кўзи".
14.10 "Остонаси тилло-
дан".
14.35 **Кундузги сезон:**
"Дуст кулфатда билинади".
Бадий фильм.
15.45 "Сиз севган "Маш-
ал" радиотүлини".
16.15 "Яғонга омлада".
16.45 "Ишонч".
"Болалар сайёраси":
17.00 1. "Югурмиз-чопа-
миз", Телемусобака 2.
"Кизиклари учрашувлар".
18.10 "Хунарманд".
18.30 "Умид", Телепотрея.
19.00 "Бир жуфт кўшик".
19.10 "Истеммолчи".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.55 ЭЪЛОНЛАР
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 Оқиом эртаклари.
20.15 "Юзма-юза".
20.30 "Ахборот".
21.05 "Сархисоб".
21.25 "Тинчлик учун кураш".
Видеофильм 1-кисм.
21.45 "Узбекистон - Вата-
ниним маним".
22.05 "Узбекистон" канали
идали маоратава "Ка-
милла", Телесериал 22.35
"Алломиш авлодлари".
Спорт дастури.
23.00 "Ахборот-дайжест".
23.20-23.25 Ватан тимсоли-
лари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ**«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ**

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 "Яғни авлод" студия-
си: "Хар соҳага саёёт",
"Болалар ширияти".
9.45 "Кироллидаги саргу-
шаштлар", Мульти сериал.
16-кисм.
10.10 Давр-интервью.
10.25 Мусикӣ лаҳзалар.
10.35 ТВ-ананс.
10.40 "2000 йилдан сўнг".
Сериал.
11.00 Солик хайди сабо-
лар.
11.15 "Кайтмас", Телеви-
зион бадий фильм.
11.55 Ешар овози.
12.15 "Бензоколона мали-
каси", Бадий фильм.
13.25 "Ёшлар" телеканали-
да спорт дастури: 1. "Но-
каут", 2. Тенис.
14.30 Одий адамлар.
14.50 "Аждан оздидиган
йўйнлар", Телесериал.
14.50 Автолартур.
16.00 "Кусто командаси-
нинг сувисти саргушаш-
тлари", Телесериал.
16.45 Кўрсатувлар дастури.
17.00 "Яғни авлод" студия-
си: "Ок кабутар".
17.15 "Кироллидаги сар-
гушаштлар", Мульти сериал.
17-кисм.
17.40 Ешар овози.
18.00 "Оби ёҳт", Эколо-
гик тележурнал.
18.15 Ракурс.
18.35 Каталог.
18.45 Оқиом навлароли.
18.55, 21.55 Иклим.
19.00 Давр.
19.35 Очили дастурхон.
20.00 Спортулто.
20.10 "Халқ сўзи-ҳақ сўзи",
Хужжатли фильм.
20.40, 21.25, 22.35 ЭЪЛОН-
ЛАР
20.45 "Кайтмас", Телеви-
зион бадий фильм, 3-кисм.
21.30 Чемпион сирлари.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-ананс.
22.45 "Мухаббат ҳаҳваси".
Телесериал.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 Оқиом эртаклари.
20.15 "Юзма-юза".
20.30 "Ахборот".
21.25 "Тинчлик учун кураш".
Видеофильм 1-кисм.
21.45 "Узбекистон - Вата-
ниним маним".
22.05 "Узбекистон" канали
идали маоратава "Ка-
милла", Телесериал 22.35
"Алломиш авлодлари".
Спорт дастури.
23.00 "Ахборот-дайжест".
23.20-23.25 Ватан тимсоли-
лари.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ**7.30-9.00****ЎЗТВ-IV****17.00 Кўрсатувлар тартиби.****17.05 "Вести".****17.20 СFI тақдим этди:****"Фассо-Бука Мадакаска-
ра".****18.10 "Топ-мозиқ".****18.15 "Европион" янгил-
лари.****18.30 Е. Петросянинн "Кул-
панирамаси".****19.00 "Ичинч ва мухабbat
замни", Сериал.****19.40 "Оби ёҳт", Телесериал.****20.00 "Руслар рулеткаси".****21.00 "Время".****21.40 "Руслар фаршишлар
шахрида", Сериал.****22.45 Бизнес ревю.****22.50 "Дунё мамлакатла-
ри".****23.10 Кинематограф, "Ой-
нури" агентлиги", Бадий
фильм.****16.50 "Ахборот" (рус тилида).****0.35 "Тунингиз осуда
буслин", Сериал.****1.00-1.05 Хайрли тун!**

9.00 - Дастурхончилиши
9.05 - "Теле-хамкор", фой-
дади газета.
9.30 - Детский час
10.15 - "Пауэр Рейнджерс,
или могучие рейнде-
ры", сериал
10.40 - Развлекательная
программа
11.10 - "Лето нашей тай-

ны", телесериал**12.00 - "Воздушный охот-
ник", боевик****13.30 - "Яго, темная
статья", телесериал****14.10 - Детский час****15.00 - "Телешоу"****16.00 - Спорт на "30-м"****16.50 - Час шоу****17.40 - "Теле-хамкор",
фойдади газета****18.00 - Киновечер на "30-
м": "Спокойной ночи",
музыкальный****19.30 - "Ошикона", муси-
кальный****20.50 "Горец - бессмер-
тный ворон", сериал****20.45 - "Теле-хамкор",
фойдади газета****21.05 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.20 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"****21.30 - Киновечер на "30-
м": "Мусорщик", боевик****21.45 - "Клип-сова", тел-
эстрада****21.50 - "Спокойной ночи,
мальчики!"</**

ЖУМА 31

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот».

8.35 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шархи.

«Болалар сайраси».

9.00 «1. Болаликнинг муродий ономаси». 2. «Бешбармоқ».

10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР

10.05 «Исон ва кунин».

10.30 «Кўк куш». Бадний фильм.

12.05 «Онгхат тўлсун дидер».

12.25 «Шумтакалар». Мультфильм.

12.55 - 13.55 ТВ анонс.

13.00 «Ўзбекистон: XXI аср ёшлари».

13.20 Телевизорчан.

14.10 «Спорт, спорт, спорт».

14.25 «Ўзбекистон» каналида ишлар марабатаси:

«Буронада хуқидори».

Бадний фильм.

14.35 «Мародори саборири».

15.15 «Тиморин учи кураш».

Видеофильм, 2-ким.

16.35 Эстрада тароналари.

«Болалар сайраси».

17.00 - 1. «Ула», изла, топ».

Телемусобака. 2. «Индан мас Соҳибхамон». Мультфильм.

18.10 Р.Ф. Пулумони 100 йилдиги олдилик.

«Шоирни».

18.20 Муентоз наставор.

18.30 «Тийбнет одимлари».

18.45 «Тағифот».

19.05 «Хидоят сари».

19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР

19.30 «Ахборот» (рус. тилида)

20.00 «Окшом эртаклари».

20.15 Бир жуфт кўшик.

20.30 «Джонни».

21.05 «Сарғиб».

21.25 «Олтин босик».

21.50 «Ўзбекистон» каналида ишлар марабатаси:

«Баднича машина».

22.20 «Ўзбекистон» ашулва ракс ансамблининг концерти.

22.40 «Биринчи рицар».

Телесериал.

22.20 «Ўзбекистон» ашулва ракс ансамблининг концерти.

22.40 «Биринчи рицар».

Бадний фильм. 1-ким.

23.40 «Ахборот» - 2-ким.

0.00 - 0.05 Ватан тимсолла-

ри.

«ШЛЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.

9.00 Давр.

9.15 «Янги авлод» студияси: «Боланин тили», «Олин китоб».

17.20 ТВБ/дир. сериал «23,5 дарражали бурчак остида».

70-кисм.

17.15 Кўрсатувлар тартиби.

17.20 ТВБ/дир. сериал «23,5 дарражали бурчак остида».

70-кисм.

17.45 «Кироллидаги саргузаштагар». Мультсериял.

18-ким.

10.10 «Давр»-интервью.

10.25 Мусикий лаҳзалар.

10.35 ТВ-анонс.

10.40 Мезон.

11.00 - 2000 йилдан сўнг».

Сериал.

18-ким.

10.10 «Давр»-интервью.

10.25 Мусикий лаҳзалар.

10.35 ТВ-анонс.

10.40 «Давр»-интервью.

10.45 «Кироллидаги саргузаштагар». Мультсериял.

18-ким.

17.35 «Кироллидаги саргузаштагар». Телесериал.

18-ким.

17.45 «Кироллидаги саргузаштагар». Мультсериял.

18-ким.

17.45 «Кироллидаги саргузаштагар». Телесериал.

18-ким.

ЯКШАНБА 2

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, ўзбекистон!"

8.00-8.35 "Ахборот".

8.35 "Камалат". Болалар

учун кинодастури.

9.10 "Гарошибот".

9.30 Телевизион миниатюра.

10.00 "Ватанинга хизмат

киламиш".

11.00 "Она мэри".

11.20, 12.45 ТВ ананс.

11.25 "Ракибингиз - грос-

смейстер".

11.35 "Шумтакалар". Муль-

сериял.

11.50 Йил ўқитувчи -

2002".

12.10 "Гап чиди". Телешоу.

12.50 "ТВ-1 кинотеатри:

"Ватанпарвар". Бадий

фильм. 1-кисм.

14.05 Кураш бўйича ўзбек-

истон чемпионати.

14.35 "Ватанпарвар". Ба-

дий фильм. 2-кисм.

15.50 "Орузга тўл олам".

Мусикий дастур.

16.20 "Талабалик ийла-

рим".

"Болалар сайдраси":

16.45 "Улгайни почогона-

лари". 2. "Олтин тоҳ". Телевизион ўйин.

17.45 "Калъо гавҳари".

18.05 "Портретта зигзаг-

лар".

18.25 "Туртини хожимиёт".

18.45 "Оқ олти". Телепе-

теря.

19.15 "Бир жутт юқиши".

19.25, 20.00, 20.25, 21.10

ЭЪЛОНЛАР

19.30 "Тахлинома" (рус

тилида)

20.05 Эстрада тароналари.

20.20 "Тахлинома".

21.15 "Кўзлар давраси".

22.45 "Спорт оламида".

Якшанба кинозали:

23.15 "КиноТеатр".

23.35 "Каролина Лемб хо-

ним". Бадий фильм. 2-

кисм.

0.30-0.35 Ватан тимсолла-

ри.

"ЁШЛАР" ТЕЛЕКАНАЛИ

7.55 Кўрсатувлар дастури.

8.00 Давр тонги.

9.00 "Янги авлод" студия-

си. "Будурум".

9.20 "Сехрлар ажарда ва жа-

ноб Ҳечким". Мультифиль-

м. Футбол плос.

10.00 "Даър" - репортаж.

10.15 "Онлайн дарбурхон".

10.40 Лаборатория.

10.55 Узбекистон давлат

консерваторииси тартиби.

11.05 "Кўрсатувлар тартиби".

12.10 "Дар бўйни" тартиби.

12.20 "Кўйтмас". Телеви-

зион бадий фильм. 6-кисм.

12.55 Чемпион сирлари.

13.15 Сифодш.

13.50 Болалар экрани:

"Жизнинг сирлари".

15.00 Кинолоҳида тенгидго-

шим".

15.20 "Оѓоғондариш". Ба-

дий фильм.

15.50 Кўнча охангари.

17.05 Кўрсатувлар дастури.

17.10 "Янги авлод" студия-

си: "Катта танафуз".

17.35 "Мултимедиа".

17.50 Спорт хафтаномаси.

18.05 "Учичини сайдера"

майорлик дастури.

18.55 ТВ-ананс.

18.55, 21.55 Иким.

19.00 "Дар бўйни" news.

19.20 ТВ-ананс.

19.25 Мубадабб ёқинчалири.

19.40 "Сонгъон инглиз тили".

19.45 "Дидар", "Маврид",

"Маврид".

"Корей тилини ўрганима-

змий".

17.00 Кўрсатувлар тартиби.

17.05 "Генерал Жорх Ва-

шингтон".

17.35 "Автострада".

17.45 "Азиз инсонлар".

18.05 "Ликъор".

18.25 "Мусикий серпантин".

19.10 О. Гамзолов, Н. Баб-

кина, Л. Лешенко, В. Вино-

кур "Катта концерт" дасту-

рида.

20.50 "Муз зона".

21.00 "7 кун". Ҳафта якун-

лар. 21.25 "Дар бўйни".

21.40 Алишер Навоий

раззуллар бинан айтида-

лар. 22.00 "Даър хадфа ичди".

22.40 Туғиг тароналар.

22.50 "Шаддой". Бадий

фильм. 2-кисм.

0.25-0.30 Ҳафти туни

бўлсин!

"ТОШКЕНТ" ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.

17.20 "Эртакларнинг сехр-

олами".

19.00, 20.10, 21.25 "Экспо-

ресс" телегазетаси.

19.20 "Габриклиймиз-кут-

лаймиз".
20.00 "ТВ мадад".
20.30 "Жаҳон географияси".
21.00 "Пойтаҳ шарҳи".
21.45 "TV плюс".
22.10 Кинониҳо. "Аёллар орзуси".
23.40-23.45 Ҳайрли тун, шахрим!

"ХАЛКАР" ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Кўрсатувлар тартиби.

9.05 "ТВ-4д миска".

9.15 "Мульгессан".

9.35 "Фан-тайм".

9.45 "Инглиши тили Сиз учун".

БИРИЧИ НИАНАЛ

1. Марди майдон.

2. Аскар мактублари. 3. Ку-

тквару "050".

12.20 "Кўйтмас". Телеви-

зион бадий фильм. 6-кисм.

12.55 Чемпион сирлари.

13.15 Сифодш.

13.50 Болалар экрани:

"Жизнинг сирлари".

15.00 "Кинолоҳида тенгидго-

шим".

15.20 "Оѓоғондариш". Ба-

дий фильм.

15.50 Кўнча охангари.

17.05 Кўрсатувлар дастури.

17.10 "Янги авлод" студия-

си: "Катта танафуз".

17.35 "Мултимедиа".

17.45 "Дидар", "Маври-

дидар".

18.05 "Сонгъон инглиз тили".

18.25 "Ликъор".

18.45 "Мусикий серпантин".

19.05 "Дар бўйни".

19.40 "Сонгъон инглиз тили".

19.45 "Дидар", "Маври-

дидар".

19.50 "Сонгъон инглиз тили".

19.55 "Дар бўйни".

Менича, бирор зиёфат ёки тантанага шошаётган бир пайтда кўркингизни ошириш учун нимадир унтуғандай бўласиз. Буни сезасиз-у борган жойингизда ўзингизни нокулай хис этасиз. Гёй ҳамма сизнинг камчилигингизга қараёт-гандек бўлади.

Мабодо, шундай ҳолатга тушсангиз, уни бартаради килиш учун кўйидаги кичик тез амалга ошадиган маслаҳатлардан фойдаланингиз мумкин.

1. Юз терингиз курукшаб, кўрксис бўлиб қолган.

Сиз унга юмшатувчи крем суртишини унугтан ҳолда крем-пудра (упа) суртиб кепреки ҳолатга келтири олмадингиз ва бундан дилингиз хира. Хафа бўлманг, буни тузиатининг илоҳи бор. Минерал сувни сув пурковчи балонга солиб ҳавога сепасиз-да, шу ҳавога 1-2 дақиқа ўзингизни тутиб турсангиз кифоя.

2. Янги олган лаб бў-ғингиз сизга ёкмади.

Ҳечкиси иўк. Юмшоқ салфетка билан бўёникини артиб олинг-да, жойига юмшатувчи кремдан суртиг. Бир из вактдан сўнг ўзингизга ёккан бошча лаб бўёғидан суртиб олинг.

3. Яна хуснбузарми?

Бунда клерасилга ўхшаш маҳсус лосионлардан фойдаланингиз мумкин. Улар ҳам фойда бермаса, бир донагина саримосклиёз олинг. Унинг сувини олиб, ўзингизни артсангиз шамоллашнинг олдини олади, хуснбузарни иўқотади.

4. Агар эндигина тирнокларингизга суртган бўёғингизни куритишга улгурмай бузиб кўйсангиз ва уни артиб олиши маҳсус мосламангиз бўлмаса, устидан рангиз лак суртиб кўринг.

5. Теридағи доғ.

Агар крем унаги ўзингизга суртганингизда текис ёйилмасдан ҳар жой - ҳар жойда доғ бўйли куришиш, дарҳол намланган салфетка билан артиб олиб,

куюрок кўринган жойлари га оқиш упадан суртиб кўйинг.

6. Сарик тирноклар.

Узоқ вақт ранг - баранг бўёклар билан тирнокларинги бўяб юрсангиз, улар сарғиш тусга кириб қолади.

9. Кечкурун бирор тадбирда кўп сукоклик идингиз ёки яхши ухлай олмадингиз. Эрталаб ойнага караганингиздан холда кўйриб кайфиятингиз тушиб кетди. Дарҳол резинадан бўлган болалар

бор. Бунинг учун 1 литр сувга икки дона аспиринни солиб эритинг ва сочларингизни шу сувда яхшилаб чайинг.

12. Кошларингиз сизга бўйсунмаяти.

Сочга суртиладиган гелдан

ГЎЗАЛ БЎЛИШИНГИЗ УЧУН 16 ТА КИЧИК

ЗАРУР МАСЛАХАТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИНГ

Бу рангни иўқотиб асл ҳолига қайтириш учун бир дона лимонни олиб иккига бўласиз-да; унинг суви билан тирнокларингизни артасиз. Лимон кислотаси ҳам оқартириш хуснисига эга.

7. Ўта сезувчан тери.

Масалан, қошингизни терсангиз ҳам дарҳол шамоллағандек қизариб қоладиган бўлса, энг тез ва қулай мулаҳа - қошингизни териб бўлишингиз билан бир бўлак музини олиб 20 соня вақт мобайнида терингизга суртиг. Шамоллашдан, қизартишдан саклайди.

8. Ўзингиздаги қизил ула

керагидан ортиқ ўзингизга ёқмасдан нима килишини билмай қолдингиз. Хафа бўлманг, дарҳол рангизи улада олиб устидан сенкинга билин-билинмас суртсангиз, бўртиб турган қизиллик иўқолади.

ўйинчоғидан иккитасини олинг-да, музлаттигча кўйинг. Бир оздан сўнг олиб, 10 дақиқа давомидан кўзингизга тутиб туринг, асл ҳолига қайтади.

10. Юз терингиз ялтираб турган бўлса.

Юмшоқ қоғоздан бўлған дастрўм олиб қоғоз салфеткани олиб, ялтираб турган жойларини артинг, қоғоз юзингиздаги ёларни ўзига тортиб куришни қайтиришади.

11. Хлорпи сувида чўмил - шингири оқибатида

оқиши, малла - ёки қорамтири сочларингиз ўз рангини иўқотиб ношув кўринишга эга бўлиб қолди. Айниска оқиши сочлар - кўкимтир мalla сочлар сарғимтири бўлиб қолди. Уни тузиатининг илоҳи

фойдаланинг. Кичик шёткача билан кошларингизга гелдан суртиб, керакли формага кептириш мумкин.

13. Кутимаганда тирнокларингиз синди.

Ёнингизда уни тўртилайдиган пилкансиз (аррака) йўк. Гугурт кутисининг ёқиладиган жой билан тирнокларингизни артинг.

14. Баъзизда чарчоқдан

бўлған дастрўм олиб

бўйсунмагандек бўлади. Ош сирказисдан бир стакан олиб 3-5 литр илиқ сувга солиб ванна қилинг, сўнг курук латта билан яхшилаб куришни қайтиришади.

15. Тўғри киприкларни

чой қошиқ ёрдамида охиста

ташкагирига буранг.

16. Сочларингизни бўя-

ганингизда ўзингизга тегиб қолган бўёқларни

иўқотишингиз керак. Бир дона сигаретани тутатиб

ҚИШДА ЮЗ ТЕРИСИ ПАРВАРИШИ

Қиши ойларидаги иссиқ-со-вук, ва шамолли кунлар юз терисига ўз таъсирини ўтказмай кўймайди. Бундан юзингиз оқағандек бўлиб қолади ёки қурукашиб кетади.

Бу ҳолатларнинг олдини олиш учун кўйидаги муолажадардан Фойдаланинг.

Бир ош қошиқ полиз мах-

сулоти ёки бирон бир ме-
ванинг сикиб олинган шар-
батига 1 қошик ун соласиз.
Устидан озроқ сут солиб

суюқ бўтка ҳолига келтира-

сизда, ўзингизга суртиб 5-10

дақиқадан сўнг илиқ сув

билан ювиб ташлайсиз.

• Бир дона хом картошкани қирғичдан ўтказасиз. Сўнг докадан унинг сувини ўтказмай кўймайди. Бундан

юзингиз оқағандек бўлиб қолади ёки қурукашиб кетади.

• Бир бўлак бананини қирғичдан ўтказиб бўтка ҳолига келтиринг-да, яхшилаб ўзингизга суртиг. 10-15 дақиқадан сўнг ювиб ташла-

сангиз бўлади.

Ҳар учдаги муолажада ҳам ўзингиз териси майнлашади. Ҳа, айтганда, ушбу тайёрлардан никобларингизни бўйнингизга тегиб олиб, ўзингизга суртиб 5-10 дақиқадан ўтказиб ювиб ташлайсиз.

КУН БЎЙИ КЎТАРИНКИ КАЙФИЯТДА ЮРАСИЗ

Эрталаб ўйкудан кўзла-
рингизни очдингизу, лекин

ларингизни сал букиб худ-
ди ҷангида учайтгандек

харакат қиласиз. Бу машни

ҳам бир минут бажарасиз.

3. Ўрнингизда чалқанча ётган ҳолда (суртада кўрса-
тилган) бутун танангиз билан тўлқинсизмон ҳаракат

қиласиз. Бунинг учун кўлла-

рингиз ён томонда, тиззала-

рингиз сал тепага кўтарида-

ди, товонлар эса узатилади.

Шундай ҳолда ётиб, қор-

нингизни ичининг тортуб,

товорни узатиб қаттиқ ке-

ришинг. Ва бу машни бир

нечя марта бажарасиз.

4. Ҳудди масти одамдек

ўрнингиздан туриб кўлла-

рингизни букиб учини каф-

тинингизга теккизасиз. Тез-

тез бир обёдан иккичиниси-

га худди бирор нарсани

босаётгандек танангизни

кўтариб, босасизда маш-

орасида кўлларингизни

хар-хар томонга букиб силь-

китасиз.

- Фахриддин ака, болалик пошшоликдир. Ёлғон-яшик, риё аралашмаган бу оламга саёҳат қилишни хуш кўрамиз. Узок йиллар буруд довоннинг нариги томонида қолиб кетган болалик олами хотиралари сиз учун роҳатми ёки аксинча?

- Отам Асилилут Умархожи ўғли-қорани таниган, дунёнинг паст-баландини биладиган киши эдилар. Тенг-тўшлари орасида обрўзътиборли, улфатларининг жўрошиши эдилар. Санъатга ошуфта, ўзлари ҳам соз чалиб, ашула хиргойи килиб туардилар. Шунданнинг ўша даврнинг машҳур хонандай созандалари отамнинг таклифи билан ўйнимизга тез-тез келиб туришарди.

Онам Кароматхон Холмуҳаммад қизи Бўстонлиқнинг Чимбойлик кишлогидан эдилар. Киррабурун, юзи чўзинчоқ, хушчақчак аёл эдилар. Бир уй аёлни ўзларига каратиб ўтирадилар. Бизни эркалаб: «Биринг отам, биринг ака, биринг укамсан. Ҳали шошмасаларинг хўп яхши замонлар келади», - дердилар.

Ота-онамнинг бағрида болалигим роҳати кўпга чўзилмади. Эл қатори яшаётган отамни «бойсан» деб Украина га сургун қилдилар. Онам: «Эр каерда бўлса, хотин ҳам ўша ерда», деб бир этак болалари билан бирга жўнадилар. Иқлими бегона, одамларининг тили бегона юртларда болалигим қолиб кетган. Украина га сургун қилинган ўзбеклар намгарчиликдан зотилжам ва тифга ўйликиб ёки очиқдан қирила бошлид. Ҳақини талаб қилган отам ва акамни ўша ердан Узок Шарққа сургун килиб юбордилар. Украина га бизга ўттизга кирмаган онам, ўн тўртга тўлган опам бош бўлиб қолдилар. Мен унда 7-8 яшар бола эдим. Бизни яхши боқолмаётганидан онам тунлари йиғлаб чиқардилар. Охири кўйиб, адо бўлиб 1935 йили 32 ёшда онам вафот этди. Сургундаги ўзбеклар ёрдамида дағн этдик. Онағинамнинг хоки Украина ерларидан қолиб кетди.

Битта калишин хаммамиз галмагал кийиб юрганимизда отамдан: «Биз озод бўлдик, Тошкента қайтидик. Тез кунларда сизларни олиб келаман», деган ҳат келди. Кифоят опамнинг 50 сўмча жамғармалари бор экан. Шу билан алмалаб Тошкента қайтиб келдик. Бундай кунларни роҳат деб бўладими?

Тошкентта қайтиб ҳам роҳат кўрмадик. «Кулоквачча» деган тавки лаънатни ҳар сония ўшитардик.

1938 йили отам билан яна Украина га қайтидик. Отам совхозга ишга кирдилар. Биз мактабларга жойлашдик. Ва 1946 йили Қибрайга қайтиб келдик.

Дафтардаги битиклар

«Фахриддин Умаров қўшиқ матнинг нисбатан ниҳоятда талабчан. У киши матнни чertiб-чertiб танлайдилар. Икро жараёнида матн жилоларини юксак дараҷада тингловчи қалбига етказа оладилар».

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони

- Лирика мактабининг асосчиси
қай тарзда санъат даргоҳига ки-

риб келди?

- Махалламизда тўй бўладиган бўлди. У ерга Шоқосим Шожалилов, Дони Зокиров, Мавлуда Аъзамова, Берта Давидова келишиб роса даврани қиздириши. Унда-бунда хиргойимни ўшитганлар: «Бизнинг ҳам булбулимиз бор. Ижозат беринглар, битта ашупа айтсан», - дейишиди. Дуторимни созладим. Дони ака скрип-

ромбахш қочиримлар алоҳида ўрин тутади. «Азиз ватаним», «Жамолинг васфини», «Сабо етсанг», «Ишқингда зор ўлдим», «Кам бўлмасун» қўшиқларим ана шундайлар сирасига киради. Сўнгроқ менга Камолиддин, Хайрула, Фулом эргашди.

Лирикани онгли равишида танлаганман. У партия ва сиёсат ҳақида қўшиқ

халқ дардига малҳам бўлиши кепрак. Мен ижро этган сўз халқимизнинг дардига малҳам бўлган, деб ўйлайман. Бир кам дунёнинг ишларидан кўнглим зада бўлганда - Сўз жонимга оро киради. Дуторимни олиб тоонгага қадар «аё кўнглим» деб тақрорлайман. Ана шу нолалар янги қўшиқларни оламга келтиради.

- Накл қилишларича, сосонийлар сулоласининг шохи бўлмиш **Хусрав Парвиз II** саройида Борбад исмли машҳур бастакор, созандо, хонандо бўлган экан.

У дилни ўртайдиган куй-қўшиқлар басталаган ва ўзи соз чалиб «кўнгил мулкига кўзғалонлар солгувчи» қўшиқлар яратган.

- Унинг қўшиқлари бекорга кўнгил мулкига кўзғалонлар солмаган. Ёш хонандалар билсинки, агар санъаткор бир кун машқ килмаса уни ўзи билади, икки кун машқ килмаса атрофдагилар, уч кун машқ килмаса халқ билади. Ҳар куни созинизни маромидга хиргойи қиласангиз кўнглиз соз ушлашдан чикади, овоздан жозиба йўқолади. Кўйда, қўшиқда нимадир йўқолади. Бу тез машҳур бўлиб бирдан гойиб бўлаётган ўшларнинг ўзлари англамаган фожиасидир. Ҳалқни алдаб бўлмайди. Санъат даргоҳига қадам кўйганимга эллик йилдан ошди. Ҳалқнинг назаридан колишидан арасин. Ҳалиям сўз танлайман, мусикани талабчанлик билан ёзман, энди бу ёғи дебай, дейиш йўк.

- **Шогирдларингиздан хотир-жаммисиз?**

- Шогирдсиз инсон мевасиз дарахта ўшайди: манзараси бор, сояси бор, лекин хосил бермайди. Шогирд - санъаткор ҳаётининг давомчиси. У сизни келажак билан боғлаб турдиган ҳалқа. Тўнгич шогирдим Абдулхамид Султонов билан 1957 йилдан бўён ёнма-ёнмиз. 1963 йили Ҳўжандо Жўрабек Муродов деган ўқитувчи билан ташидим. Яхшигина овози бор экан. Ўзим бош бўлиб Тоҳикистон Давлат филармониясига ишга жойладим. Ҳозир халқ артисти.

1967 йили Фуломжон, 1969 йилдан Ҳожиакбар келди. Овозининг диапазонига қараб сўзга муносиб мусикя танлашни ўргатдим. Уларга улуғлардан юз бурмасликни, эллинг ўзига оёқ кўймасликни сингдирдим.

- **Сиз билан Янги йил кунларида сўхбатлашдилик. Бирор-бир саволни унутмадикми?**

- Йўқ, сиз ўч нарсани унутмадиниз. Бизни унтишимизга бир баҳя қолибди. Аввало Янги йил тухфаси сифатиди ёзувчи Набижон Бокий ва Ҳожиакбар мен хусусимда тайёрланган «Мени ёд эт» китобини дастхат билан сизга тақдим этишини.

Ва ўзбек заминини ардоклаб, авайлаб яшётган, Мустақиллик деган улуг неъматни қадрлаб илгарилётган барча Ватандошларимиз, элдошларимизга омонлик, ёргу юз тилашни унуттай дебман. Янги йил бутун она сайёрамизга тўхин-сочинлик олиб келсин. Элдан тўй аримасин, она қизим!

Гулжаҳон МАРДОНОВА

ЭЛДАН ТЎЙ АРИМАСИН

Ўзбекистон халқ ҳофзи Фахриддин УМАРОВ рафиқаси билан.

када жўр бўлдилар. Қўшиқим тугаганда қарсакбозлик бўлиб кетди. Мавлуда Аъзамова: «Яхшигина овозинг бор экан-ку», - дедилар ҳаяжонланиб. Мени радиога таклиф килишибди. Синовдан яхши ўтдим. Радиога ишга қабул қилиши. Устоз санъаткорлар тўплланган даргоҳда иш бошладим. Мусика санъатининг ўзим билмайдиган сир-асрорларидан воқиф бўлдим. Улардан тоабад миннатдорман.

Дафтардаги битиклар

«Ҳозир мумтоз адабиётимизни, Навоий, Бобур, Машраб асарларини тарғиб қилиш ҳақида, уларни ҳалқимиз онгига етказиши тўғрисида кўп галирилаяти. Лекин, билмоқ керакки, мумтоз адабиётимизнинг энг жонкүяр тарғиботчилари хонандалар бўлади. Ниҳоятда бой, ниҳоятда теран миллий қадриятларимизнинг жонкүяр тарғиботчилари сафида Фахриддин аканинг рафиқаси алоҳида ўрни, бекеёс хизматлари бор».

Эркин ВОҲИДОВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони

- Сизни қўшиқчилик соҳасида Лирика мактабини яратган санъаткор сифатиди ўтироғи этадидар. Бу ўтироғга муносабатнинг қандай?

- Санъатда лирика - бу нола, нафосат, майнилик, нозиклик хусусиятларининг мужассамидир. Лирика адабиёта кўнча, қўшиқчилик соҳасида янгилик эди. Одамлар янгиликка ўч бўладилар. Мен ана шу лирика яўналишига санъатда асос солдим, десам муболага бўлмайди. Бу йўналишида ажойиб замзама, майн ва

айтмасликнинг најот йўли эди. Овозим, созим ҳам лирикани талаб қилирди. Лекин лирик йўлни мен йўқ жойдан бор қылганим йўқ. Беназир устоzlаримизнинг лирикани юксакликка кўтариб қўйган ўринлари бўлган. Факат бу йўлда алоҳида мактаб яратилмаган эди, холос.

Камтарона хизматим шундан иборатки изландим, ўргандим. Лирика бизнинг инсонин киёфамизни саклаб қолди: севишини унутмадик, севилишини унутмадик, ҳақиқи мөхр, муҳаббат нималигини, Ватанга садоқат нималигини унутмадик.

Дафтардаги битиклар

«Фахриддин Умаровнинг кўп қўшиқларини эскирмайдиган қилган омил, шубҳасиз санъаткорнинг ўзига хос овози, куй оҳанг, куй басталаш услубида. Менинча, Фахриддин аканинг бир фазилатини кўп ҳамкасларига ўрнан килиб кўрсатса арзиди. Бу - санъаткорнинг сўзга бўлган муносабати».

Ўткир ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси

- Ака-ука Сўфифоновлар, Шожалилов, Ортиқўжа ака, Фахриддин Содиков, Комиљон Жабборов, Сайджон Калоновлар билан бакамти ишладим. Алишер Навоий, Бобораҳим Машраб, Мавлоно Лутфий, Бобур, Оғаҳий, Маҳтумкули ва яқин сафдошларимиз Собир Абдулла, Чустий, Ҳабибий, Ёнғон Мирзо, бу ёғи Эркинжон, Абдулла, Жуманиёнзининг ижодлари билан боянни мезонлари Овоз ва Мусика саналади. Санъаткор айтатётган қўшиқнинг сўзи

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Софлом авлод учун» Ҳалқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Муаллиф фикри таҳририят нуқтаси назаридан фарқ килиши мумкин. Фойдаланилмаган кўлламалар таҳлил қилинмайди, ёзма жавоб килинмайди. Газетадан кўчириб босилгандаги «Оила ва жамият»дан олингандилги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САЙДОВА

Кабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриклар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила -133-04-35, 34-25-46

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-йи.

«Шарқ» нашриёт-матбаса акциярорлик компанияси босма хонаси. Манзил: Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йи.
Босишига топшириш вақти - 20.00
Босишига топширилди - 21.00
Газета таҳририят компютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи»
Акционерлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - йакка обуначилар учун 176

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида № 33 рақам билан рўйхатга олининг. Буюртма Г - 38. Формати А-3, хажми 2 босма тобок. Баҳоси эркин нарҳда. Адади - 21055. Саҳифаловчи - Ақбар ШОДИЕВ. Рассом - Набижон ХОЛМУРОДОВ. Навбатчи - М. СОДИКОВ.